748/06

Den 15. maj 2006 blev i sag nr. 67.228:

xxxxxxx xxxxxxxxx
xxxxxxx x
xxxx xxxxxxxxxxxxx

mod

Danica Pension
Parallelvej 17
2800 Lyngby

afsagt sålydende

k e n d e l s e :

Forsikringstageren, der har pensionsforsikring i Danica Pension, klager over, at selskabet har afvist at udbetale forsikringsydelse ved tab af erhvervsevne og bevilge præmiefritagelse efter den 1/5 2004.

Selskabet har afvist at yde forsikringsdækning med henvisning til, at klagerens generelle erhvervsevne ikke kan anses for nedsat med mindst 2/3 efter den 1/5 2004.

Det fremgår af sagen, at klageren er født i 1948 og uddannet sygehjælper.

Den 6/9 1990 fik hun smerter i venstre skulder i forbindelse med løft af patient.

Af speciallægeerklæring af 17/7 1991, der er udarbejdet af L.R., der er speciallæge i reumatologi og intern medicin, fremgår bl.a.:

> "Konklusion: Har givet en traumatisk betinget partiel ruptur af musculus deltoideus og en relativ insufficient skulderfunktion som følge af dette. Der er desuden infiltrative forandringer i skuldermuskulaturen og der må kunne forventes yderligere bedring ved behandling af dette. På det foreliggende er mit skøn, at patienten har en god prognose, og jeg vil forvente, at hun kan gennemføre en handelsskoleuddannelse

og efterfølgende fungere i kontorarbejde. Fortsat beskæftigelse som sygehjælper vil ikke være hensigtsmæssigt, ej heller andet fysisk belastende arbejde."

Af speciallægeerklæring af 5/8 1993, der på anmodning fra selskabet er udarbejdet af A.C., der er speciallæge i ortopædisk kirurgi, fremgår bl.a.:

"**KONKLUSION**:

Efter forløftningstraume september 1990 har skadelidte haft kroniske smerter i venstre skulder og albue. Hun har måttet sygemelde sig fra sit arbejde kort efter skaden, og det er ikke lykkedes hende at komme i arbejde siden.

Skaden i sig selv har formentlig bestået i en lille partiel muskelruptur af musculus deltoideus.

Ved undersøgelsen i dag finder man stort set normale objektive forhold.

Ved arbejdsprøvning har det vist sig, at hun ikke er i stand til at klare erhverv, hvor hun skal løfte tungere genstande med begge hænder, men hun vil i øvrigt have en intakt erhvervsevne i alle andre erhverv, hvor hun ikke skal løfte tunge ting med begge hænder. Det kan derfor anbefales, at hun bliver revalideret til et sådant erhverv."

I skrivelse af 2/9 1993 til klageren meddelte selskabet, at det vurderede, at hendes arbejdsevne ikke var nedsat i dækningsberettigende grad, hvorfor hun ikke var berettiget til forsikringsdækning efter den 1/12 1993.

Den 25/8 2003 blev klageren sygemeldt fra sit arbejde som pædagog, hvorefter hun på lægens anbefaling fik nedsat tjeneste (18 timer) frem til 9/11 2003. Efter raskmelding primo november 2003 forsøgte hun at være på fuld tid, men måtte melde sig syg flere gange, sidste gang 23/1 2004. Hendes sygemeldinger skyldtes gener fra hypermobilitet og fibromyalgi. Endvidere var det muligt, at hun havde Ehlers-Danlos syndrom.

I maj 2004 fremsendte klageren skadeanmeldelse til selskabet, der til brug for sagens behandling indhentede oplysninger fra klagerens pensionssag i N. Kommune.

Af prosajournal dateret 24/3 2004 fremgår bl.a.:

"**Konklusion**:

Med baggrund i L.s oplysninger, der vurderes at være reelle og oprigtige, vurderer Leder B.J., at det vil være meget svært at fastholde pgl. i nuværende ordinære ansættelse som pædagog. Da L. har store fysiske begrænsninger, der er en stor barriere for at kunne fungere som pædagog, da det kræver fysisk udfoldelse, mener lederen at det er urealistisk, at L. vil kunne klare sig også i beskyttet beskæftigelse. L. har indtil denne drøftelse haft et stærkt ønske om fortsat tilknytning til arbejdsmarkedet, men er nu meget usikker på om hun vil kunne klare det fysisk også ift. andre arbejdsområder.

På baggrund af ovenstående oplysninger og udtalelser mener jobkonsulent at L.s helbredsmæssige/fysiske barrierer forhindrer arbejdsfastholde i nuværende arbejdsforhold. Arbejdsevnen vurderes nedsat i sådan en grad at den ikke ville kunne udnyttes i selektiv placering/fleksjob."

Af prosajournal dateret 5/4 2004 fremgår bl.a.:

"**Sagsbehandlerens**
konklusion vedrørende borgerens arbejdsevne

...

Ud fra ovenstående vurderer jeg, at der er tale en person med varige begrænsninger i arbejdsevnen som følge af arbejdsulykke/løftetrauma i sept. 1990 og har en mangeårig anamnese med muskel- og ledgener samt kendt hypermobilitet og datter og børnebørn har Ehlers-danlos syndrom + mb. thomson.

Det er lægeligt vurderet at der ikke er behandlingsmuligheder og tilstanden er stationær.

L.A. har været delvis sygemeldt siden august 03, og har siden et par gange forgæves forsøgt at genoptage sit arbejde, men de helbredsmæssige forhold har atter vist sig at være en massiv barriere for en tilbagevenden til arbejdsmarkedet.

Jeg vurderer derfor, at man bør anses den lange deltidssygemeldingsperiode, som en arbejdsprøvning, hvoraf det tydeligt fremgår at det ikke har været muligt at bedre L.A.s arbejdsevne, trods skånehensyn - nedsat arbejdstid mv.

Jeg vurderer derfor, at tilstanden, L.A.s smerter og manglende funktionsniveau, påvirker så mange ting i det daglige, som formentlig vil gøre enhver form for fleksjob, revalidering og lignende særdeles besværligt, og vil formentligt være svært at gennemføre. Jeg ser ikke at L.A. står til rådighed for et job på særlige vilkår/fleksjob. Dette ud fra at der vil være behov for massive skånehensyn, som jeg vurderer enhver form for fleksjob vil have svært ved at imødekomme.

Jeg vurderer, at L.A. ikke har ressourcer til fortsat er være tilknyttet arbejdsmarkedet, ej heller på særlige vilkår, da hendes resterende ressourcer kun lader sig anvende overfor familien/hjemmet.

På baggrund af ovenstående vurderer jeg, at L.A.s helbred er en barriere ift. en tilbagevenden på arbejdsmarkedet samt udvikling af yderligere ressourcer, og jeg indstiller på næstkommende visitationsmøde, at sagen overgår til reglerne om førtidspension, Pensionslovens § 18."

I "Redegørelse for at arbejdsevnen ikke kan forbedres" hedder det bl.a.:

"Jeg vurderer at LA arbejdsevne ikke kan forbedres til, at hun vil kunne blive selvforsørgende. Dette set udfra at hendes helbredssituation er stationær og der ikke er nogen behandlingsmuligheder, og hendes funktionsevne betragtes som varigt nedsat. LA bruger de resterende ressourcer på at klare den hjemlige tilværelse."

I "Angivelse af en eller flere konkrete arbejdsfuntioner borgeren med sin nedsatte arbejdsevne anses for at kunne udføre" hedder det:

"Jeg vurderer udfra de helbredsmæssige forhold, at der ikke kan peges på nogle konkrete arbejdsfunktioner LA vil kunne udføre pga sit helbred. Jeg vurderer ikke at der i et evt. arbejdsprøvningsforløb, eksempelvis lettere kontorarbejde, vil kunne

etableres arbejdsopgaver som LA vil kunne magte også selvom der tages særlige skånehensyn i arbejdet og antallet af arbejdstimer. Jeg vurderer, at der ikke engang her vil være ressourcer nok til at udføre tilstrækkeligt at selve et job på særlige vilkår ville kunne etableres."

Klageren blev ved skrivelse af 30/4 2004 fra N. Kommune bevilget førtidspension med virkning fra den 1/5 2004. I skrivelsen hedder det bl.a.:

"**Vurdering:**

Ud fra en samlet faglig vurdering af de foreliggende oplysninger, anses det for dokumenteret, at din arbejdsevne er varigt nedsat i et omfang, der udelukker selvforsørgelse, også i et fleksjob med fornødent skånehensyn, og det skønnes ikke muligt at forbedre arbejdsevnen.

Ved bedømmelsen af, i hvilket omfang din arbejdsevne er nedsat, er der taget hensyn til, at din helbredstilstand udelukker forbedring af arbejdsevnen, ligesom der er lagt vægt på din alder, uddannelse og tidligere beskæftigelse."

I skrivelse af 27/5 2004 til klageren meddelte N. Kommune, at det var blevet besluttet at opsige hende fra stillingen som pædagog med fratræden den 30/9 2004. Afskedigelsen var begrundet i klagerens lange sygeperiode, og at hun pr. 1/5 2004 var blevet bevilget førtidspension, hvormed man anså det for dokumenteret, at hendes arbejdsevne var varigt nedsat i et omfang, der udelukkede selvforsørgelse, også i et fleksjob med fornødent skånehensyn. Endvidere skønnedes det ikke muligt at forbedre arbejdsevnen.

I skrivelse af 13/10 2004 til klageren meddelte selskabet, at der på grund af urigtige oplysninger i 1990 ville blive indsat rygklausul på hele forsikringen med følgende ordlyd:

"Forsikringen dækker ikke præmiefritagelse og tab af erhvervsevne, hvis erhvervsevnen nedsættes som følge af lidelse i ryggen (fra nakke til haleben). Lidelser i ryggens muskler, sener eller nerver, der giver symptomer i hovedet, nakke, ryg, arme eller ben, er heller ikke dækket."

Efterfølgende indhentede selskabet speciallægeerklæring af 22/12 2004, der er udarbejdet af overlæge P.G., der er speciallæge i ortopædisk kirurgi. Af speciallægeerklæringen fremgår bl.a.:

"Resume:

Klager over diffuse smerter fra fingre og fødder, der forværres ved belastning og derudover træthedsfornemmelse og fornemmelse af ledskred svarende til albuer, skuldre og hofter. Derudover en betydelig generel træthed i muskulaturen. Objektivt findes der stort set normal bevægelighed og generelt normale fund fraset diffus ømhed i en hel del af muskulaturen.

Konklusion:

Der er stillet diagnosen Ehlers-Danlos og dette kan delvis bekræftes ved dagens undersøgelse, men alderen taget i betragtning er der mere end normal bevægelighed foruden hyperekstension i nogle led.

Der synes således at være tale om Ehlers-Danlos, der primært giver sig udtryk ved subjektive gener med betydelig færre objektive fund. Der burde alt andet lige være mulighed for at klare sig i fuldstændig ikke-fysisk belastende funktioner, men den mindste form for fysisk belastning eller ensidige gentagne bevægelser giver klassisk træthedsfornemmelser og smerter i leddene, når man har den nævnte diagnose.

Tilstanden vil kun forværres med tiden og det findes ikke realistisk at erhvervet som pædagog vil kunne opretholdes fraset i betydelig skånefunktion og på betydelig nedsat tid.

Diagnose:

Ehlers-Danlos Syndrom (bindevævslidelse)."

I skrivelse af 26/1 2005 til klageren meddelte selskabet, at hun var berettiget til præmiefritagelse og udbetaling ved tab af erhvervsevne fra karensperiodens udløb den 25/11 2003 til den 1/5 2004. Selskabet oplyste, at det havde vurderet hendes erhvervsevne i forhold til hendes erhverv som pædagog.

Selskabet meddelte i skrivelse af 30/3 2005 klageren, at selskabets lægekonsulent vurderede, at hendes generelle erhvervsevne ikke var nedsat i dækningsberettigende grad, hvorfor hun ikke var berettiget til forsikringsdækning efter den 1/5 2004.

Klageren har herefter indbragt sagen for nævnet, hvor hun har gjort gældende, at hendes erhvervsevne er nedsat i dækningsberettigende grad. Hun henviser bl.a. til, at hun er bevilget førtidspension.

I skrivelse af 11/8 2005 til nævnet har selskabets advokat bl.a. anført:

> "Klager blev tilkendt førtidspension af kommunen pr. 1. maj 2004 uden forudgående arbejdsprøvning i et passende skånejob. Klagers erhvervsevne uden for pædagogområdet er således ikke blevet afprøvet. Tilkendelsen af førtidspension er således ikke sket i overensstemmelse med anbefalingerne i speciallægeerklæringerne, som netop anbefaler at klager kommer tilbage på arbejdsmarkedet i et ikke fysisk belastende job. Det forhold, at klager er blevet tilkendt førtidspension er på ingen måde udtryk for, at klagers generelle erhvervsevne er nedsat væsentligt i forsikringsbetingelsernes forstand.
>
> ...
>
> Efter en fornyet gennemgang af sagen skal det meddeles, at Danica fastholder sin afgørelse, idet klagers generelle erhvervsevne ikke er nedsat til 1/3 eller mindre."

Efterfølgende har klageren i skrivelse af 8/11 2005 til nævnet oplyst, at Pen-Sam har vurderet, at hun opfylder betingelserne for at få invalidepension fra den 1/10 2004, hvor hun havde lønophør fra hendes job som pædagog.
Selskabets advokat har i skrivelse af 11/11 2005 til nævnet meddelt, at selskabet fastholder sin afgørelse, som er truffet på baggrund af selskabets egne forsikringsbetingelser. Det forhold, at klageren i et andet forsikringsselskab og efter andre betingelser har modtaget invalideydelser, ændrer ikke selskabets afgørelse.

Videre har klageren i skrivelse af 13/11 2005 til nævnet oplyst, at Pensionskassen for Børne- og Ungdomspædagoger i skrivelse af 28/5 2004 har meddelt, at hun - da hun er bevilget førtidspension af helbredsmæssige årsager - har ret til udbetaling af gruppein-

validesummen samt varig bidragsfritagelse på hendes alderspensionsopsparing. Selskabets advokat har i skrivelse af 17/11 2005 til nævnet meddelt, at afgørelsen fra Pensionskassen for Børne- og Ungdomspædagoger ikke ændrer selskabets afgørelse.

Regulativ om præmiefritagelse og invalideydelse indeholder bl.a. følgende bestemmelser:

"**Definition af invaliditet**

§ 1. Ret til præmiefritagelse og/eller invalideydelse har den forsikrede, der på grund af sygdom eller ulykkestilfælde mister sin erhvervsevne uden at det skyldes forsæt, således at erhvervsevnen er nedsat til 1/3 eller derunder af den fulde erhvervsevne.

§ 2. Nedsættelse af erhvervsevnen, der berettiger til præmiefritagelse og/eller udbetaling af invalideydelse, foreligger, når den forsikrede ikke længere skønnes at være i stand til - bedømt under hensyn til han nuværende tilstand, hans uddannelse og tidligere virksomhed - at tjene mere end 1/3 af, hvad der i samme egn er sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse og alder.

Nævnet udtaler:

Nævnet har gennemgået sagens akter og finder det på det foreliggende grundlag tilstrækkeligt sandsynliggjort, at klagerens generelle erhvervsevne varigt er nedsat med 2/3 eller mere den 1/5 2004. Nævnet finder derfor, at selskabet skal fortsætte udbetalingerne efter dette tidspunkt.

Derfor

b e s t e m m e s :

Selskabet, Danica Pension, skal anerkende, at klagerens generelle erhvervsevne varigt er nedsat med 2/3 fra den 1/5 2004, og skal genoptage udbetalingen med tillæg af renter i henhold til forsikringsaftalelovens § 24.

Poul Sørensen
formand